

ວິທີນິຫານກາງຈາກ

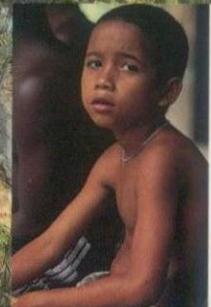
ວິທີນິຫານ
ວິທີນິຫານ

ສູ່ມືອທ່ອງເທິ່ງວ

ຍະລາ

- ເຫັນເມືອງຍະລາ
- ຜັນໄພໃນປັກນອາລາ-ບາລາ
- ທັນາເມືອງໃນສາຍຮມອກສົດສຍາມທີ່ເບີຕົ້ງ
- ເຫັນກາລນກເຂົາຂວາເສີ່ງອາເຊີ່ຍນ

สารบัญ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์
ชื่อบ้านนามเมือง
สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์
และศิลปกรรมท้องถิ่น
ชื่อเมืองยะลา
ท่องธรรมชาติพญาไท
แผนที่จังหวัดยะลา
เที่ยวเมืองในม่านหมอกสุดแดนใต้
ผู้คนหลากหลาย
และวัฒนธรรมประเพณี
ของดีของฝ่าก
ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก
การเดินทาง

ตราประจำจังหวัด

รูปเหมืองแร่ดีบุก

หมายถึงท้องที่จังหวัดอุดมไปด้วยแร่ดีบุก
และอาชีวเพลักของชาวเมืองที่ต่อมาเมืองแร่ดีบุก
ค้าว่ายะลาเป็นภาษาลามูแคนไทรบูรีและเป็นang
เปลวแท้ เพราะในท้องที่ ซึ่งเป็นที่ดังของเมืองเก่า
มีภูเขาอยู่ลุกหนึ่งปูร่างสันฐานคล้ายแท้
คำว่าปูร่างคำว่าหัวด
"ยะลา...ให้สุดสยาม เมืองงามขายแคน"
ตอกไม้ปูร่างจังหวัด
ตอกอโภคศรียะลา

๑๙ งหัวดีจะเป็นจังหวัดข้ามแดนภาคใต้ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นไม่สนใจหลายอย่าง เช่น การเป็นดินแดนได้สุดของประเทศไทย มีตู้ไปรษณีย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก เมืองภาคใต้แห่งเดียวที่ไม่มีพื้นที่ติดต่อกัน ขยะทะเล เมืองสะอาด บรรยายกาศเรียนสถาปัตยกรรมตั้งทั่วปี๊ น่องจ้างรายล้อมด้วยทิวทัศน์และป่าดิบแดนใต้ เป็นดินแดนแห่งงานแห่งชาติ คนไทยผู้ใช้ชีวิตอยู่อย่างอิริยะเสรี ฯลฯ

แล้วด้วยลักษณะภูมิศาสตร์ที่เป็นเมืองข่ายแคนอันอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติป่าเข้า มีความหลากหลายทางด้านชุมชนประเพณีและวิถีชีวิตผู้คนในท้องถิ่น ถึงแม้จะตั้งอยู่ท่ามกลางกรุงเทพฯ มากกว่า จังหวัดอื่นๆ จังหวัดยะลาถือเป็นเมืองที่น่าเที่ยวเมืองหนึ่งของประเทศไทย ด้วยเอกลักษณ์อันโดดเด่น น่าสนใจนั้นเอง

อนุสรา อ.ส.ท. จึงได้เลือกจังหวัดยะลามาจัดทำเป็นคู่มือท่องเที่ยวอภินันทนากาраж่าท่านผู้อ่านในฉบับนี้ เพื่อให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวไปสู่เมืองชายแดนภาคใต้ ที่ผู้เยี่ยมเยือนจะได้ทั้งความรู้ ความเพลิดเพลิน และความประทับใจตลอดการเดินทาง

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จะเป็นจังหวัดหนึ่งเดียวใน ๕ จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ที่ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับชายแดน
ทั้งฝั่งอ่าวไทยและท้องทะเลอันดามัน ภูมิประเทศ
ส่วนใหญ่กว่า ๑ ใน ๕ เป็นภูเขาลับซึ่งอันรายล้อม
ทั่วงานขนาดย่อมอันเป็นที่ดั้งของด้วยเมืองยะลา พื้นที่
ทั่วไปเป็นที่ราบขนาดเล็กกระชาจายด้วยอุปภูมิทุบเข้า
บริเวณด้านทิศตะวันตกมีเทือกเขาสันกำแพงคือทอตตัว
เป็นแนวภูเขาจังหวัดสุดลูกปิงทางทิศตะวันออก
เลียงได้ตามแนวเขตแดนประเทศไทย-มาเลเซีย
พื้นดินจังหวัดยะลาเป็นลักษณะที่อ่อนนุ่ม จังหวัด
นราธิวาส ทิวทัศน์แห่งน้ำตกอยู่ในหมู่ที่น้ำตกน้ำศรีและ
หมู่ที่น้ำราบบูรี ซึ่งมีส่วนประกอบของที่น้ำปูน จังหวัดยะลา
เทือกเขาที่น้ำปูนแปลงตามกามายเปลี่ยนเดียวกับจังหวัด
ทางภาคใต้ต่อนับ

บริเวณด้านทิศใต้ ซึ่งมีเทือกเขาสันมาลาตี
ทอดตัวเป็นแนววยาเบรี้ยวนมีอ่อนล้านแบงพระมณด
ระหว่างปะเตาไทยกับปะเตามาเลเซียปะคลุณด้วย
ป่าดงดิบเป็น ซึ่งเป็นสังคมป่าที่กล่าวให้ว่ามีความหลากหลาย
และอุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในเมืองไทย เนื่อง
พื้นป่าคลา-นาลา ที่มีความเข็อกว้างใหญ่ครอบคลุม
จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส มีพรรณไม้และ
สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์อยู่หลายชนิด และเป็นป่า

เป้าตากควาย

พัฒนาการในชีวิต

บางกลางอันเป็นที่ตั้งของเรือนบางกลาง เรือนชลประทาน
ขนาดใหญ่ที่ก้าวเก็บน้ำจากแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำลายธาร
คลองได้เป็นระ คลองยาลา และคลองบ้านเจ็ด

นอกจากจะเป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำสำคัญของภาคใต้ ซึ่งแม่น้ำและลำคลองดังกล่าวไหลไปท่ออเลี้ยงจังหวัดอื่นๆทางด้านพิศตะวันออกก่อนไหลลงสู่ทะเลฝั่งอ่าวไทยเดียว ยะลาอยู่เป็นเมืองชายแดนที่เป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของภาคใต้ ด้วยเป็นเมืองที่อุดมไปด้วยป่าไม้และมีน้ำตกสวยงามหลายแห่ง ยะลาจึงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีมนต์เสน่ห์ไม่น้อยไปกว่าเมืองอื่นๆในประเทศไทย

ชื่อบ้านนามเมือง

ในสมัยโบราณกาลเดิมจังหวัดยะลามีชื่อว่า “ยะลอ” ซึ่งมีความหมายว่าแท้ ด้วยสถานที่ดังดังเดิม ของเมืองยะลาบริเวณบ้านยะลอมมีภูเขาป่าทึบคล้ายแท้ ดังอยู่โดยเด่น อีกทั้งบริเวณเดมนี้เป็นที่คุ้ม ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพก่อแท้หินปูน จึงคุ้นเคยกับ เครื่องมือหินปูน โดยเฉพาะแท้ ต่อมานิรภารโยกย้าย เมืองไปบังสถานที่แห่งใหม่อยู่คล้ายครั้ง หลังสุดมา ดังนี้เมื่อที่บ้านนิบบ์ ซึ่งมีความหมายว่าไม้เหลาจะอ่อน จนถึงปัจจุบัน แต่ก่อนที่จะอ่อนตัวบ้านเมืองดังเงิน ทุกวันนี้ ยะลาเป็นประวัติศาสตร์ต่อเนื่องมาแต่สมัย สุโขทัยคาดเดียวมาถึงสมัยอยุธยาครุฑอยุธยา

ในปี พ.ศ. ๒๓๓๐ กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า บรรดาหัวเมืองใหญ่น้อยทั่วราชอาณาจักรเกิดระส่า ระสาย ใจผู้ร้ายขุนราม บรรดาเจ้าเมืองคิดแข็งเมือง ทั้งหมดเป็นอิสระ เนื่องด้วยวั่งเมืองปัตตานีที่ถูก ใจร้ายก่อความวุ่นวายอย่างหนัก ต่อมานั้นสมัยกรุง รัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราชา รัชกาลที่ ๑ โปรดให้กรุงพระราชนวับวร มหาศรีสิงห์นกยักษ์หัพหลงไปปราบปาน ซึ่งในขณะนั้นยะลาอยังเป็นเพียงเมืองหนึ่งในเขตปกครองของ เมืองปัตตานี ภายหลังหัพหลงจากกรุงเทพฯ ได้รับ ข้ามมาในปี พ.ศ. ๒๓๕๑ จึงโปรดให้แยกเมืองปัตตานี ออกเป็น ๗ หัวเมือง คือ เมืองปัตตานี เมืองสายบุรี เมืองหนองจิก เมืองยะลา เมืองรัมวน เมืองระแวง และเมืองยะหริ่ง โดยให้อยู่ในปกครองของเมืองสงขลา

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็เดินทางกลับไปเยือนยะลา เมืองปัตตานี ให้มีพระยาปัตตานี พระยาหน่องจิก พระยายะลา และพระยาระจะ สมบูร์มันกัน พระยาสวางค์ยาภิการลั่งปานปะบานปะรำ ดำเนินการเจ้าเมืองยะลาจึงมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ยะลาถูกยกให้เป็นจังหวัดและ ให้ระบบการบริหารเข้ามายังบ้านจังหวัดทั่วไป จนถึงปัจจุบัน

สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปกรรมท้องถิ่น

ยะลาถือได้ว่าเป็นเมืองหนึ่งที่มีความสำคัญ มากแต่สมัยโบราณ ดังจะเห็นได้จากหลักฐานทาง ศาสนาสถานที่สำคัญ ซึ่งยังปรากฏให้เห็นจนถึงปัจจุบัน หลักๆ แห่ง

วัดคุหาภิมุข หรือวัดหน้าถ้ำ สถานที่สำคัญ อันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธไสยาสน์ที่ถือเป็น ปูนยีสถานสำคัญ ๑ ใน ๓ แห่งของภาคใต้ ที่คุณท้าวปีรัชชา ต้องเดินทางมากราบไหว้บูชาเมื่อวัน โภกกาล เช่นเดียวกับพระบรมราชดุจ จังหวัดศรีธรรมราช และพระบรมราชดุจไชยาที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี วัดหน้าถ้ำอยู่ห่างจากบ้านเมืองประมาณ ๕ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๔๐๙ จากนั้นแยกซ้ายไปอีก ประมาณ ๑ กิโลเมตร

ในบริเวณวัดมีศาสนสถานสำคัญหลักแห่ง เนื่อง ศาลาไม้ลักษณะสถาปัตยกรรมภาคใต้รายล้อม

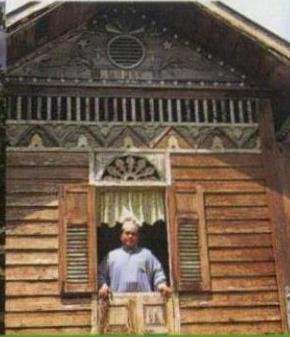

ตราหลักเมือง ยะลา

ด้วยต้นไม้ริมน้ำ ลัดไปเป็นระยะทางไกลใหญ่ ซึ่งมีภาระให้ฝ่าฝนกาลงมุกขามีอ่องเห็น ตกแต่ง เป็นสวนสามารถสำหรับประชานหัวไปเดินทาง มาพักผ่อน ริมน้ำน้ำได้ทางขึ้นไปยังปากดันน้ำรูปบัว กันน้ำใหญ่ ชาวบ้านเรียกว่า “เจ้าเจ้า” สร้างโดย ช่างพื้นบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๔๔ ภายในน้ำมีลักษณะ เป็นโถงขนาดใหญ่ ด้านข้างมีปล่องห้องที่ให้คลายแสง จากภายนอกสุดลงที่พระพุทธไสยาสน์และข่าว ระยะทางจากภาคใต้ถ่ายเทได้สะดวก

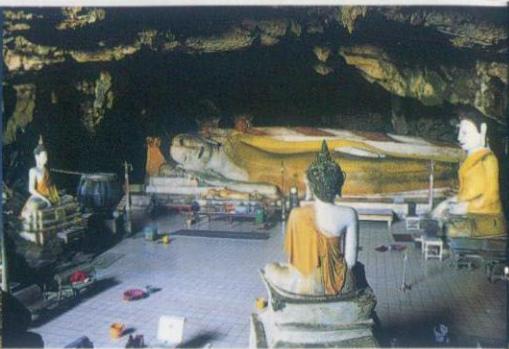
วัดพุทธศาสนิกชน

- บ้านเก่า
ตะราบภูครีอีซอชะ

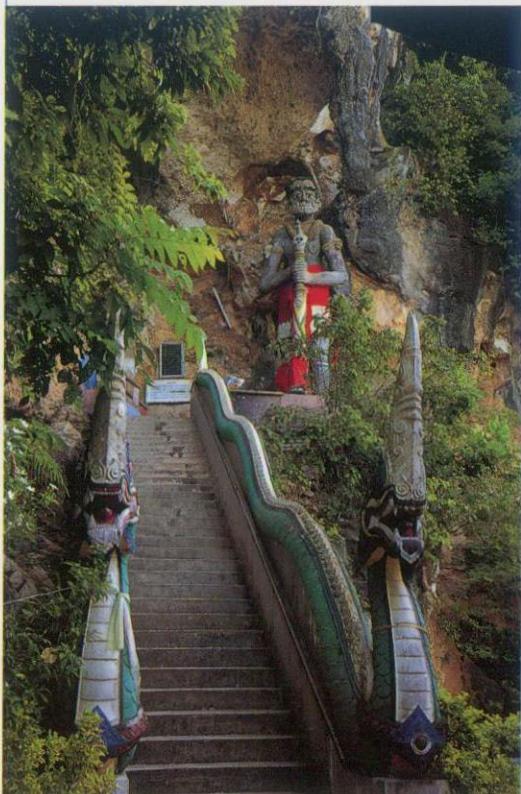
จากถ้าคุณภัยมุนหากเดินต่อไปอีกประมาณ
๑ กิโลเมตร แยกซ้ายอีก ๑ กิโลเมตรผ่านโรงเรียน
บ้านถ้ำศิลป์ ด้านซ้ายจะมีทางเดินเล็กๆ ไปยังภูเขา
ริมถนนและบันไดทางขึ้นไปในถ้ำศิลป์ ซึ่งมีภาพ
จิตกรรมฝาผนังเรื่องพุทธประวัติ สมัยคริวัยต้น
ปลาย ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖๐ ภาพส่วนใหญ่
คล้ายและมองเห็นไม่ชัดเจน เนื่องจากภายในถ้ำ
ค่อนข้างมืด เป็นภาพที่ก่อล้างได้ว่ามีอยู่ก่อนแก้ที่สุด
ในเมืองไทย จึงควรนำไฟฉายติดตัวเข้าไปด้วย

มัธยมศึกษาจังหวัดยะลา มัธยมศึกษาภาคใต้ทั่วไป
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลักษณะ
คลาสปัฒนธรรมแบบดัชนักศึกษาเก็บเล่นกรอบ
ทรงสูงหรืออย่างสวยงาม ระดูดูด้าว์โดยมีขนาดใหญ่
ทรงสิ่งเหลี่ยมบนหลังคา ด้านหน้าเป็นบันไดสูงประมาณ
๓๐ ขั้น ก่อด้วยหินดานน้ำ ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบ
พิธีกรรมที่ชาวมุสลิมต้องปฏิบัติทุกวันอย่าง
เคร่งครัด นอกจากนั้นยังใช้เป็นที่พับปะกันในวัน
ເທົກສາ หรือวันประกอบพิธีสำคัญทางศาสนา
มัธยมศึกษาแห่งนั้นเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และศูนย์รวม
แห่งศรัทธาของชาวมุสลิมยะลา

พระพุทธไสยาสน์ในถ้ำคูหาภิมุข *

- พระมหาเจดีย์ วัดพุทธဓาราชวัสดิ์
- ทางขึ้นถ้ำคูหาภิมุข

ชุมเมืองยะลา

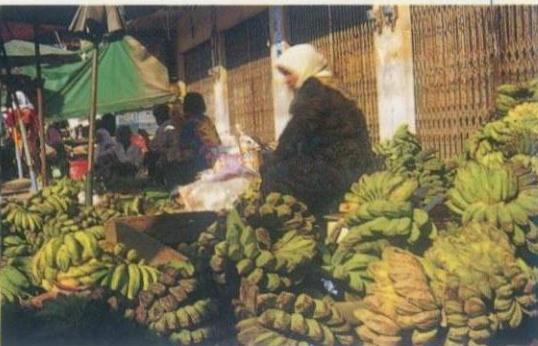
กล่าวได้ว่าจังหวัดยะลาเป็นเมืองที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในเมืองไทย เนื่องจากมีธรรมชาติที่งดงามและมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวัดที่ตั้งตระหง่านอยู่ในธรรมชาติ หรือสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่สืบทอดกันมาหลายร้อยปี

ตลาดเจ้าพ่อหลักเมือง ตั้งอยู่ถนนพิพิธภัณฑ์ หน้าศาลากลางจังหวัดยะลา

• ตอกโกโก้ครีบนาบานสะพั่ง
บานดันสุขายิ่ง อ่าเภอเมืองฯ

• ก้าวยหิน
ผลไม้ขึ้นชื่อของอ่าเภอบันนังสตา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานยอดเสหาลักษณะเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายในศาลประดิษฐานเสหาลักษณะ สร้างด้วยแก่นไม้ขี้พอกทุกชิ้นขนาดสูง ๔๐ เซนติเมตร ฐานโดยรอบ ๔๓ นิ้ว ปลาย ๓๖ นิ้ว ยอดเสหาเป็นรูปพระมหาจัตุรพัตร์และเปลวไฟ บริเวณโดยรอบปูลักษณะด้วยสนามหญ้า เรียบงวดงามด้วยมีดอกและไม้ประดับด้วยงาน ตามริมถนนบริเวณวงเวียนประดับด้วยต้นอโศก หรือบัว ซึ่งเป็นไม้ประดับจังหวัดยะลา ห่วงเวลาอุตสาหกรรมเป็นข้อสีเหลืองแสดงน้ำทั้งสายจะสวยงามเป็นอย่างยิ่ง

สวนขวัญเมือง หรือพุรุณไกย สวนสาธารณะยอดนิยมของจังหวัดยะลา ริมถนนเทศบาล ๑ ห่างจาก ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองประมาน ๓๐๐ เมตร ภายในพื้นที่กว้างขวางประมาณ ๒๐๗ ไร่ แบ่งเป็นสนามแห่งขัน นาเข้าข้าวสีียงขานดใหญ่และมาตรฐานที่สุดในภาคใต้ สนามกีฬาสำหรับออกกำลังกายนานาชนิด และเนื่องจาก ยะลาเป็นจังหวัดเดียวในชา yat แคนนาภาได้ให้ไม้มีอานาเบตติดต่อกับหะเล จังหวัดยะลาขนาดใหญ่กว่า ๒๙ ไร่ ตอกแต่งสภาพแวดล้อมจำลองทัศนียภาพของขายหะเลด้วยทิวทัศน์และหาดทรายมาไว้ในเมืองให้ประชานพักผ่อน หย่อนใจ

สวนสาธารณะสวนข้างເដືອກ ริมถนนพิชัยภูตี ข้างที่ทำการเทศบาลนครยะลา เดิมเป็นสนามโรงเรียนพิชัย ข้างເດືອກ ภายในอาณาบริเวณ ๒๐ ไร่ เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ศาลากลางน้ำประดับประดับด้วยรูปบัวสัตว์ต่างๆ ซึ่งเป็นสถานที่จัดกิจกรรมของจังหวัดและ อนุสรณ์พระศรีสรรค์ศรุคชาอstrar ข้างເດືອກ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมอิสลาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ มาทรงประดับพระราชนิรภัยขึ้นระหว่างข้างและสมโภชเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ จึงได้ชื่อว่าสวนข้างເດືອກ นับแต่นั้นเป็นต้นมา

คลาดสุดเมืองยะลา อยู่ติดจากสถานีรถไฟยะลา ซึ่งเป็นจุดจอดรถบริการรอบเมืองและรถโดยสาร ไปยังอ่าเภอต่างๆ ในตัวคลาดมีอาหารทะเลสดๆ และพืชผักจากนา สามารถพบเห็นวิถีชีวิตและการแต่งกาย ของชาวมุสลิม อาหารและขนมพื้นเมือง รวมทั้งกล้วยหิน ซึ่งเป็นกล้วยสีที่นิยมกันมากในจังหวัดยะลา

ท่องธรรมชาติพญายิพร

อุทยานแห่งชาติบึงลา ปะกาเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ ครอบคลุม พื้นที่ทั้งสิ้น ๑๖๓.๑๖๒ ไร่ในเขตอำเภอบันนังสตา อำเภอกร้อ แล้วอำเภอเบง โดยครอบคลุมพื้นที่ เนื้อรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอาลา-นาลาส่วนหนึ่งด้วย เมืองจากในอดีตเป็นพื้นที่คือในท่าวของผู้ก่อการร้าย โจรสลัดคอมมิวนิสต์เดลากา (จค.) และบ้านกรุงโภโภ ในอดีต ผืนป่าเจี้ยงคงความอุดมสมบูรณ์และ ปราศจากการสำรวจมนุษย์เนินนาน

ความหลากหลายทางพรรณไม้ในผืนป่า บึงลา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าดิบเขียวแหล่งต้นน้ำสำคัญ ของแม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี คลองโต๊ะโนะ คลองอาลา และคลองบ้านเจ็ด เป็นแหล่งอาศัยของ สัตว์ป่าหายากหลายชนิด เช่น กระซู่ สมเสริฐ นกเงือกหัวแรด นกชนิดนิน และสัตว์ป่าอื่นๆอีก หลายชนิด รวมถึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของผู้คน ในจังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากมีอุดมท่องเที่ยวที่สามารถ เดินทางเข้าไปได้สะดวกหลายแห่ง เช่น

เชื่อมทางลง นับเป็นเชื่อมเนินปะสงค์ แห่งแรกของภาคใต้ สวยงามด้วยทิวทัศน์ของ ท่าเลสาบขนาดใหญ่แวดล้อมด้วยทิวเขาสลับซับซ้อน ศุกศายด้วย จากด้วยเมืองมาตามเส้นทางหมายเลข ๔๐๗ ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร แยกชัยไปอีก ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ลักษณะเป็นเชื่อมทิ่มทั้งแกน ดินเหนียว ความสูง ๘๕ เมตร ต้นเขื่อนยาว ๔๓๐ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร ด้านมีน้ำจัดเป็นส่วนหอยโอบสาย งาม มองเห็นสันเขื่อนกางกันล้ำน้ำท่ามกลางทิวเขา ใหญ่น้อย มีลักษณะงดงามสงศักดิ์สำหรับทัพก่ออุ่น ร้านขาย อาหารร่วง ตั้งไปบนเนินเขาในท่าเลสาบจัดเป็นส้มส้ม พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป พรั่งพร้อมด้วยสิ่ง อำนวยความสะดวกครบครัน เช่น สนามกอล์ฟ สร้าง ว่ายน้ำ สนามเทนนิส ห้องอาหาร ห้องประชุมล้อมรอบ เรือและแพท่องเที่ยวบริเวณอ่างเก็บน้ำ และบ้านพัก รับรองจำนวนหลายหลัง

เชื่อมทางลงปิดให้นักท่องเที่ยวทั่วไปเข้าชม ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา ทุกวัน สอบถาม เพิ่มเติม หรือจองบ้านพัก ติดต่อส่วนกลางที่รองผู้ว่า

ทิวทัศน์ระหว่างทางสู่อำเภอเบตงมองเห็นท่าเลสาบเชื่อมบึงลา บริเวณอำเภอกร้อ

การโรงไฟฟ้าพลังน้ำ โทรศัพท์ ๐-๙๔๔๓๖-๓๐๐๗๑-๒
หรือประชาสัมพันธ์เชื่อมบางคลาง ๐-๗๓-๙๔๔-๑๐๖๓-๖๖
ต่อ ๙๐๐๙, ๙๒๐๙, ๙๒๐๕

น้ำตกคลาราโซ่ ให้เส้นทางเดียวกับเชื่อม
บางคลาง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สายน้ำทิ่งตัวลดหลั่น
ลงมากกว่า ๑๐๐ เมตร มวลล้อมตัววิ่งเป็นป่าดิบอุดม
สมบูรณ์ บริเวณใกล้เคียงมีน้ำตกจิ้งจอกและน้ำตก
บ้าน ๙ ซึ่งสวยงามไม่แพ้กัน

น้ำตกคลาราโซ่ อยู่ในเขตอุทยานนั้นสุด
ทั่งจากตัวเมืองมาตามเส้นทางสายยะลา-เบตง
ประมาณ ๕๗ กิโลเมตร จากนั้นแยกขวาเข้าตัวน้ำตก
อีก ๑ กิโลเมตร ตัวน้ำตกอยู่ไม้ไกลจากที่ทำการ
อุทยานฯ งดงามด้วยสายน้ำสีขาวสะอัดด้วยตัว
จากแผ่นผาตกลงมาเป็นน้ำตกทั้งหมด ๙ ชั้น ตาม
ก้อนร่องริมลักษณะเป็นร่องของ "กง" กบชนิดหนึ่งที่
พบได้เฉพาะบริเวณนี้

น้ำตกคลองรุ้ง ในเขตหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ
ที่ บล. ๑ ตามเส้นทางสายยะลา-เบตง บริเวณกิโล
เมตรที่ ๔๐ แยกขวาตัวน้ำตกอีกประมาณ ๕๐๐ เมตร
ชั้นบนสุดเป็นแห่งน้ำขนาดใหญ่ จากนั้นสายน้ำหลัก
ไหลทิ่งสายลงมาเป็นชั้นน้ำตก เมื่อกระแทกกับแสงแดด
จะประกายสายรุ้งพัดผ่านเห็นอีกสายงามเป็น
อย่างยิ่ง

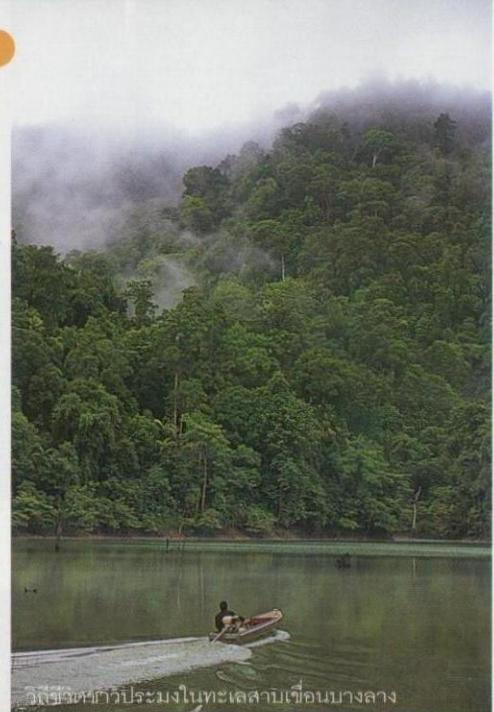
สอบถามเพิ่มเติมได้ที่อุทยานแห่งชาติบันกลาง
ตู้ ป.น. ๑ ป.น. ๑ คล. ๑ คล. ๑ คล. ๑ คล. ๑ คล. ๑ คล.
๙๔๔๓๖ โทรศัพท์ ๐-๗๓-๙๔๔-๗๐๐๙

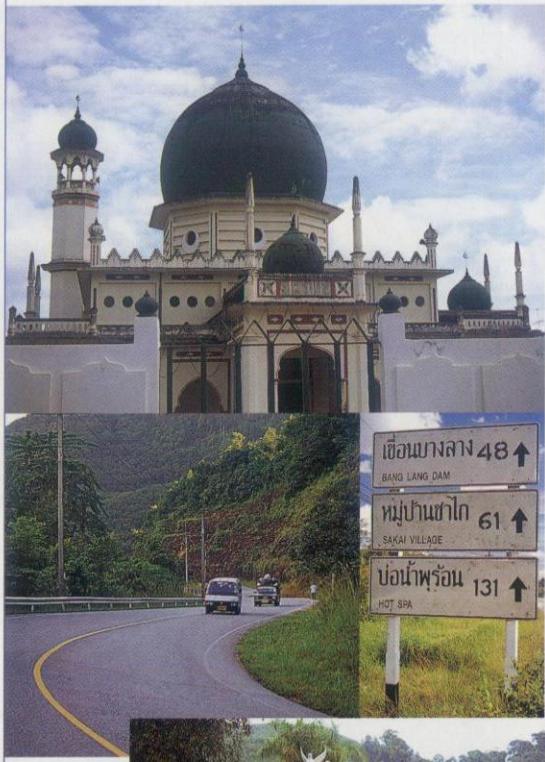
ลงคลื่น หรือกงบได้บริเวณน้ำตกคลาราโซ่

น้ำตกคลาราโซ่

วิถีชีวิตริมแม่น้ำบันกลาง

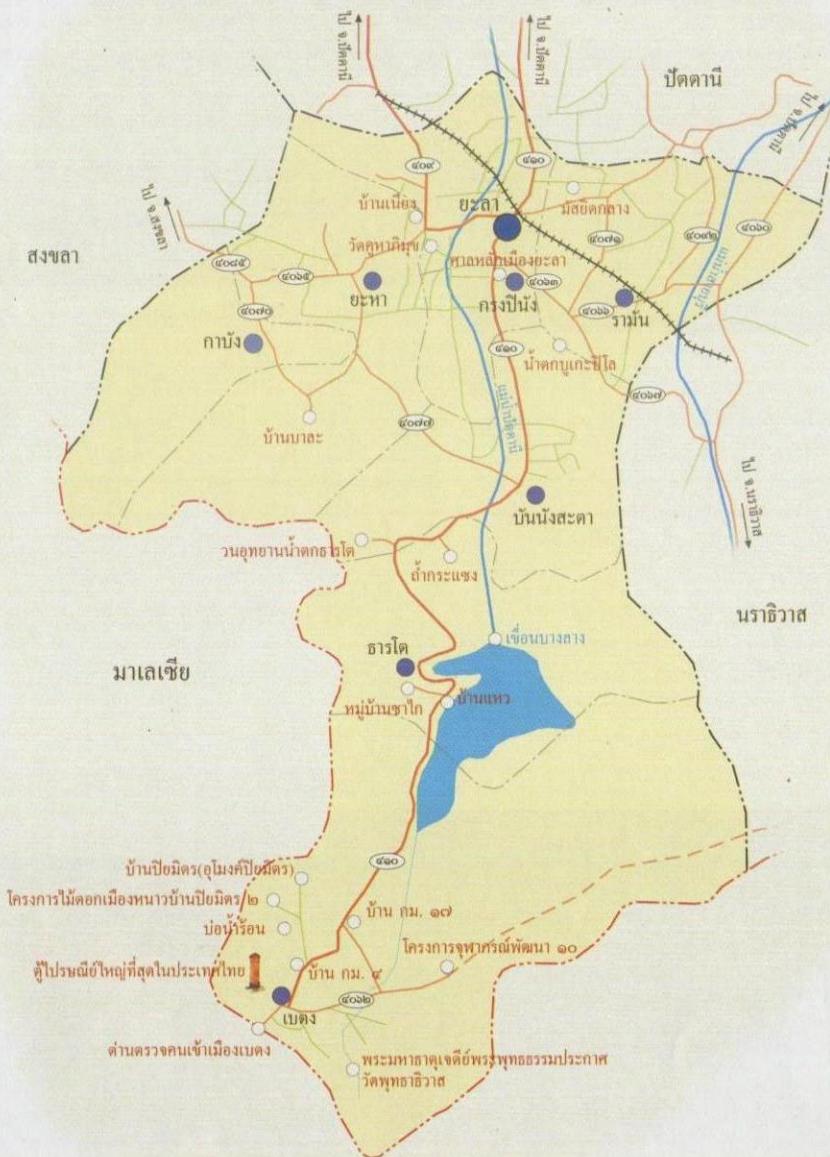

ยะลา เป็น ๑ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ดั้งดายได้สุดของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ ๔,๕๒๐ ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดเดียวใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ที่ไม่มีพื้นที่ดิตชายทะเล แบ่งการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ อำเภอรามน์ อำเภอยะหา อำเภอแกบง อำเภอเบตง อำเภอราโอะ อำเภอบันนังสตา และกิ่งอำเภอกรีนบีช

อาณาเขต
ทิศเหนือจังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันออกจังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันตกจังหวัดสงขลา
และทิศใต้จังหวัดสตูล

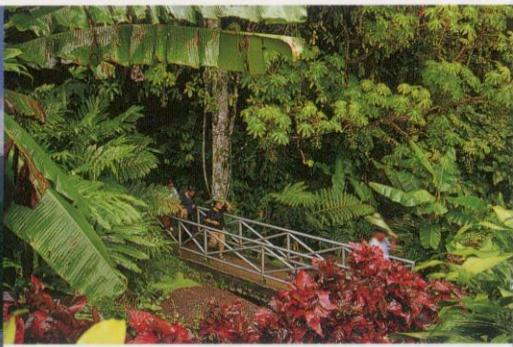

แผนที่จังหวัดยะลา

ป่าดงดิบ บริมทะเลสาบเขื่อนบางลาง

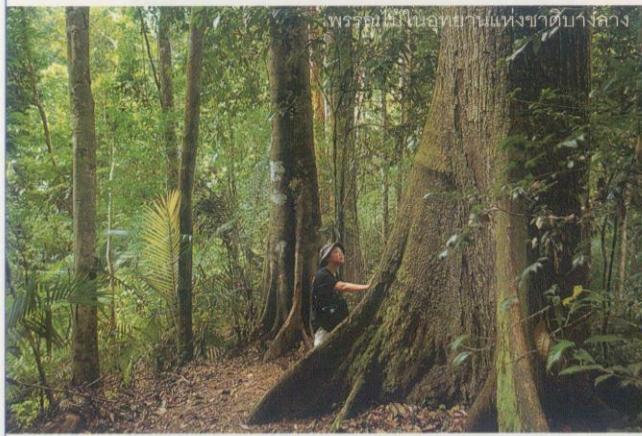
- พรอนไม้บันเส้นทางเดินเท้าสู่ป่าดิบเขื่น

ເບີດຮັກພັນຮູສັດ່ງປໍາພາຫາ-ບາລາ ກາງດ້ານ
ຈັງຫວັດຍະລາເຮັດກວ່າ “ປໍາພາຫາ” ຜົນປໍາມີອານາເຢີຕ
ດ່ອນເນື່ອກັບອຸທະຍານແໜ່ງຂາດິບາງຄາ ໂດຍໃຫ້ສັນກາງ
ເດືອນກັບເບີດຂອງນາງສາງ ເຫັນກາງດ້ານຫຼັງຂຶ້ນໄປຢັງ
ໜີ່ມີກັນຈຸກຳກົດໝັ້ນນາ ອະຫວ່າງກາງມີຈຸດຮົມ
ທີ່ຫົວໜ້າຜົນປໍາເປີດໄດ້ກ່າວ້າໄກລ

ผู้เป้าปลา-นาลันเป็นปัจดิบผู้สำคัญของภาคใต้และของเมืองไทย นอกจากจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพรรณไม้และสัตว์ป่าทายาท เนื่องจากเป็นป่าผืนใหญ่ที่มีความอุดตื้นติดต่อกันเป็นป่าของประเทศไทย นาเลเชีย ยังเป็นพื้นที่สำคัญในการสำรวจวิจัยและ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่น่าสนใจที่สุดแห่งหนึ่งในเมืองไทย มีพรรณไม้จำพวกปาล์มโบราณ อันเป็นเอกลักษณ์โดยเด่นของป่าดิบเข็มແฉนวนป่าดิบเข็มสูตร อาทิ ปาล์มน้ำงูชูร์ เป็นแหล่งที่เรขาพบบันผุด ดอกไม้ที่มีขีบหาดใหญ่ที่สุดในโลก รวมถึงกล้วยไม้ และพรรณไม้เปลกคลาที่น่าดึงดูดที่สุดแห่งหนึ่ง

นักท่องเที่ยวทัวร์ไปที่ต้องการเดินทางเข้าไปในพื้นที่ป่าอาบานา หรือสำหรับกิจกรรมศึกษาธรรมชาติ ให้ทำหนังสือล่วงหน้างานที่ทำการเขตป่าฯพัฒนาอุดรธานี ป่าอาบานา ๑๕ วัน ที่ดี ป.น.๓ อำเภอแวง จังหวัดนราธิวาส ๙๗๖๐

พราวน์ ที่ในดูที่งานแห่งชาติบางคล้า

- ดอกดากา

น้ำดักสุขาลัย หรือน้ำดักกีโคลง อยู่ใน
เขตบินดุมสร้างดันแองพัฒนาภักดี ห่างจากตัวเมือง
ตามเส้นทางสายยะลา-เบตงประมาณ ๓๐ กิโลเมตร
จากนั้นแยกขึ้นไปตามทางกรุงอึก ๑๒ กิโลเมตร
เป็นน้ำดักขนาดเล็กท่ามกลางไม่ใหญ่ร่มรื่น

ถ้ากระชัง มาตามทางหลวงหมายเลข ๑๙
ประมาณ ๕๒ กิโลเมตร แยกซ้ายเข้าไปอีก ๓ กิโลเมตร
สวยงามด้วยทิวทัศน์อันยิ่งใหญ่ตามธรรมชาติ บริเวณ
โภคคีริยมีถ้ำให้เที่ยวชมอีก ๓ แห่ง คือ ถ้ำลูกอม
ถ้ำน้ำลอด และถ้ำพระ

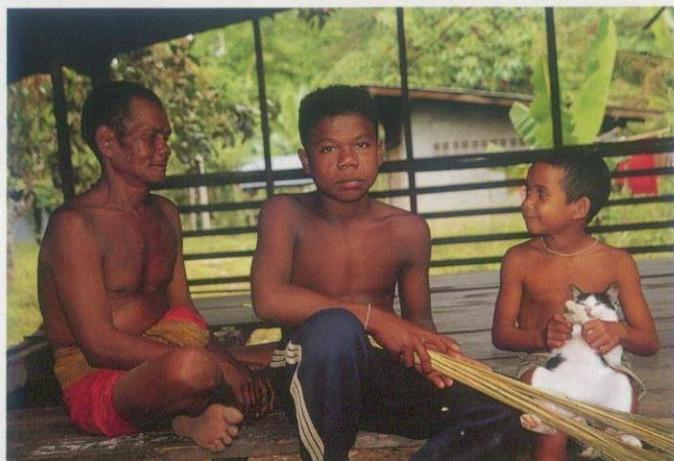
หน่วยน้ำชาไก อยู่ริมเล้นทางสายยุบล่า-เบตง
ทั่งจากด้วยเมืองปะร曼 ๒๐ กิโลเมตร ถึงบริเวณ
กิโลเมตรที่ ๒๐ แยกขวาให้เล้นทางบ้านแหลมหรือบ้านชาไก
เข้าไปปะรمان & กิโลเมตร ชาไกคือกลุ่มน้ำที่
แต่เดิมอาทัยอยู่อย่างเสรีในป่าใหญ่ เรียกตัวเองว่า
“ชาลี” ซึ่งแปลว่าดั่งเดิม ลักษณะทั่วไปคล้ายคนเป็น
ในทวีปแอฟริกา ขายและหลักมีน้ำป่าร่างสันหลัง ผิวขาว
เป็นน้ำ ผนนทิกาของดีดีหนังศรีษะ จมูกแบนใหญ่
ปัจจุบันกรรมประชานั่งเคราะห์ที่ได้รับรวมชาไกที่อาศัย
อยู่ในป่าແนนอ่างเก็บน้ำและอ่างเก็บน้ำนั่งตลาดจำนวน
๑๑ ครอบครัวให้มาอาศัยอยู่รวมกันในนี่ที่การและ
มองส่วนยังพาราให้ประกอบอาชีพเลี้ยงด้วย

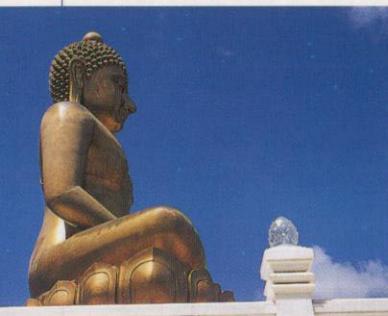
ปัจจุบันชาไก่ชีพส่วนใหญ่คือสายคานเมือง
ยีดอาชีพทำสวนยาง ทุ่มลุ่วออกไปรับจ้างทั่วไป
และออกแสลงให้นักท่องเที่ยวชมเพื่อยังชีพ

หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ๙ จ้าดัวเมือง
มาตามเล่นทางสู่ที่อยู่บ้านบางคลังและเขตวัดรักษากัน
ลัตต์วัดป่าคลา-บากล อำเภอสารท บริเวณหมู่บ้าน
จัดเป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์แสดงความรุ่งเรืองในอดีต
ดังๆ เครื่องใช้และอุปกรณ์วิริชันของ จcum.
แนวค้อมด้วยลั่นกระเบนและสภาพภูมิประเทศาญาม
นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์แสดงที่กางเต็นท์ และ
บ้านพักสำหรับนักท่องเที่ยว สถาปัตยกรรมแบบไทย
ประชารัตน์พัฒนา ๙ โทรศัพท์
๐-๘๗-๑๒๕๕๗๗๗

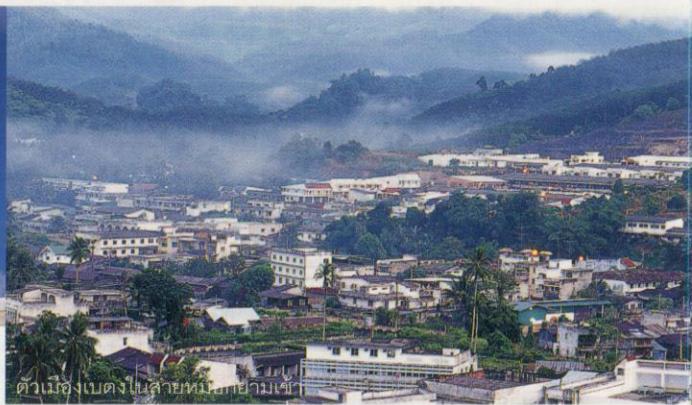
น้ำดักกุ๊กเปี๊ป หรือน้ำตัดตะวันรัศมี
อำเภอรามัน จากด้วยเมืองมาตามทางหลวงหมายเลข
๔๐๖๓ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ลักษณะเดกด้ำงจราจร
น้ำตักอื่นได้ เนื่องจากเมื่อแสงแดดส่องสู่สายฟ้า
จะทำให้เห็นได้ทั้งเปลี่ยนเป็นสีเหลืองงดงาม ในอดีต
น้ำตัดตะวันรัศมีเคยเป็นสถานที่พักผ่อนของเจ้าเมือง
รามัน

กระบวนการฝึกหัด

- พระพุทธธรรมกายมงคล
วัดพุทธาธิวัสดุ

ตัวเมืองเบตงในสายหมอกเยามื้อ

เที่ยวเมืองในม่านหมอกสุดแสนได้

เบงลงเป็นคำເກອງທີ່ເຈີນຕົບໂດຍເຄີງຄຳເກອງ
ເມືອງຍະລາມາເນີນນານ ດ້ວຍເປັນເມືອງທີ່ອ່ຍ່ຽດຫາຍແດນ
ກັດໄດ້ ດ້ວຍເມືອງດັ່ງອູ້ນີ້ແລ້ວກະບະທີ່ໃບນີ້ລ້ອມໄວ້ດ້ວຍ
ທີ່ເກາະແລະປາໄນ້ ອາກາສົຈົດຊົ່ນເຍັນສະບາຍ ໂດຍ
ເຈັບພາໃນດຸດູ້ນັ້ນກຈະນີ້ສາຍໝອກປົກຄຸມຫັນເມືອງ
ຄລ້າຍເມືອງສຸວນໃຫຍ່ໃນແບບກາທເໜີນ ມີຄວາມທຳກາ
ທະຍາຂອງຫຼັກແນະເມີນເມືອງເສດຖະກິດທີ່ສໍາຄັນ ຂະນະ
ເດືອກວັນຍັນມີສຳຄັນທີ່ອ່ອງເຖິງມານາຍ ຈຶ່ງຄລ້າຍເປັນ
ຄຸນຍົກລາງການກາທຳແລະບໍລິການໃນແບບຫາຍແດນກາຕ
ໃຫ້ທີ່ນີ້ຍັນທັນກ່ອນທີ່ເວົ້າຂາວໄທແລະຂາວດ່າງປະເທດ

案文：
案文：
案文：

ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนมีนาคม ตามเส้าไฟฟ้า หลังคาน้ำน้ำเรือน และตามสายไฟ

ในตัวเมืองจะเป็นที่อาศัยหลับบอนของนกนางแอ่น
ที่อพยพมาจากดินแดนแถบข้าวโลกนับแสนดัว

วัดพุทธาราม ศาสนสถานอันเป็นศูนย์รวม
แห่งศรัทธาของชาวพุทธ ก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๖๐ เดิมคันทัวไปเรียกว่าวัดเบง ต่อมาได้รับ
พระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์
พ.ศ. ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒๕ ไร่บนเนิน
เขา ซึ่งเป็นจุดที่มองเห็นด้วยเมืองเบงตองได้กว้างไกลและ
สวยงาม

บริเวณด้านหน้าวัดริมถนนรัตนกิจประดิษฐ์
ฐานพระพุทธธรรมรากยามงคลปลุกเรศakenanทศพิธาร
ซึ่งถือเป็นพระพุทธอุปถัมภ์ของสังฆทัชชานดาใหญ่ที่สุดใน
ประเทศไทย ขนาดหน้าตักกว้าง ๕.๘๙ เมตร สูง
๑๕.๖๙ เมตร น้ำหนักประมาณ ๑๐ ตัน พระพุทธอุป
องค์นี้ทำกรหล่อเป็นชิ้นส่วนต่างๆจากปูร์วาราชาดีแล้ว
บรรทุกใส่เรือลินค้ามาขึ้นที่ท่าเรือนาลีกิจจังหวัดสงขลา
สมเด็จพระมหาราชาชัยมังคลาจารย์แห่งวัดปากน้ำเป็น
ประธานทำพิธีวางศิลาฤกษ์ในวันที่ ๕ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๕๕๒

ในพระอุปถัດษาของวัดประดิษฐานรูปเหมือน
พระราชนูนีสานีรามคัญปามาจารย์ หรือหลวงพ่อทวด
เหยียบหน้าทะเลจีดขบวนเด็กสองชั้น บนเนินเขาสูง
ประดิษฐานพระมหาเจดีย์พะพะพักหรรษาปะริกาศ

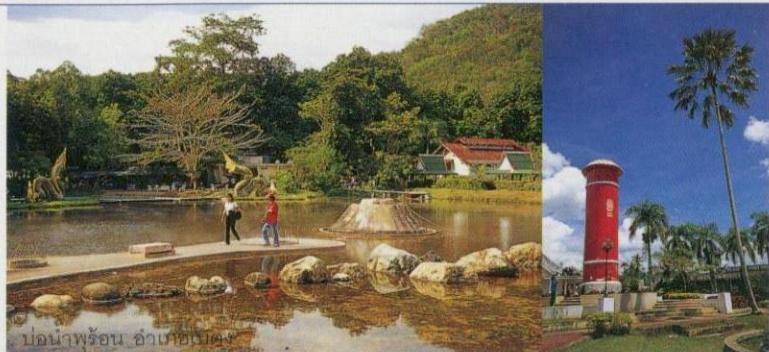
โดยเด่นด้วยองค์
เจติยสิทธิของนาฬิก
ให้กลุ่มของเห็นได้
จากทุกทิศทาง
เป็นที่ระดูดูด
คำเนินการ
ก่อสร้างโดย
ได้รับพระมหา
กรุณาอิคุณจาก
สมเด็จพระญาณ

สังวර สมเด็จพระสังฆราชสกุลมหาสังฆมuniรanya
ทรงเป็นองค์อุปัมมากา สมเด็จพระศรีนารินทริรา
บรมราชาทรนี้ทรงพระกรุณามีโปรดเกล้าฯ เสด็จ
พระราชดำเนินมาประทับพิชิวงค์ติลาภัยเมืองอันนี้
๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ภายในประดิษฐาน
พระพุทธธรรมประภาค ด้านนอกตกแต่งด้วยไม้
ประดับและไม้ไหงျူ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจยามเย็น
ของชาวเมือง

วัดจันทร์ธาดาประชาราม ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ในเมืองปะรี่ดิษฐ์ฐานรูปเหมือนหลวงปู่ทวดด้วยหินทรายสีขาวที่ดังผู้เป็นที่เคารพศรัทธาของประชาชนทั่วเมืองไทยที่เป็นแม่จัมราชนากาฬไปเป็นนาน แต่ผู้คนก็ยังคงเดินทางมากราบไหว้บูชาถกอย่างไม่ขาดสาย ขนาดหน้าตัก ๙๙ นิ้ว ดำเนินการหล่อจากจังหวัดชลบุรีและนำมาประดิษฐ์ฐานเมื่อวันอังคารที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๗

ดูไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในโลก เมื่อจากเมืองเบตงในอดีตอยู่ห่างไกลจากเมืองอื่น การเดินทางติดต่ออย่างลำบาก มีเพียงการสื่อสารทางไปรษณีย์เท่านั้นที่สะดวกและรวดเร็ว พ.ศ. ๒๔๒๗ นายสรวงวนจิรจินดา นายไปรษณีย์โรงเรียนข้าวເກົມເຕັຈິງສຽງ ดูไปรษณีย์ขึ้นบริเวณสีแยกหนองพิกາไจคลังเมืองเพื่อเป็นอนุสรณ์ทางการสื่อสารของข้าวເກົມເຕັຈິງ บัวบานหนองคลาบເບັດได้จำลองดูไปรษณีย์ให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม & เท่า ตั้งไว้บริเวณศาลประชากม สามารถใช้งานได้เช่นเดียวกับดูไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในโลกบริเวณแยกหนองพิกາและตัวไปรษณีย์ทั่วไป

บ่อน้ำพุร้อน ต้าบคลาเนาะแมเราะ ห่างจาก
ตัวเมืองมาตามเส้นทางหมายเลข ๑๖๐ ประมาณ

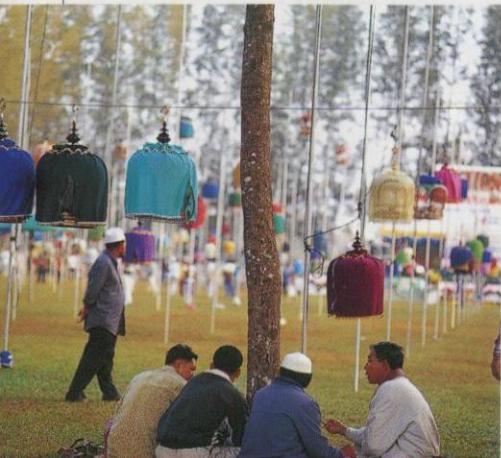
ตัวไปรษณีย์ในญี่ปุ่นที่สุดในโลก •

๕ กิโลเมตร จากนั้นแยกซ้ายไปอีก ๕ กิโลเมตร เป็น
ป้อมน้ำพุร้อนขนาดใหญ่ น้ำร้อนมีมากจนสามารถดื่มได้
ให้สุกได้ภายใน ๗ นาที น้ำเป็นสถานที่ยอดนิยมของ
นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ บริเวณรอบ
ป้อมน้ำร้อนแตกแต่งด้วยไม้ประดับอย่างสวยงาม มีห้อง
อาบน้ำแร่ ศalaพักผ่อน ร้านอาหาร และร้านขายของ
ที่ระลึกเรียงรายอยู่ทุกหลากร้าน

อุ่นคงคปีมีนิตร อยู่ด้วยจากบ่อน้ำร้อน
ไปประมาณ ๓ กิโลเมตร ในอดีตเป็นพื้นที่เคลื่อนไหว
และฐานภูมิพื้นที่การของ จ.ค.ม. เนื่องจากถูกใจน้ำทิพทาง
อากาศอย่างหนักและสภาพพื้นที่เป็นป่าดงดิบขึ้น
จึงทำให้การขุดอุ่นคงน้ำด้วยการ เพื่อเป็นที่หลบภัยและ
พักอาศัย บ้ำจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่อง
เที่ยวและมีการก่อตั้งเป็นหมู่บ้านของผู้ร่วมพัฒนาชาติ
ไทย ตัวอุ่นคงน้ำด้วยประมาณ ๑ กิโลเมตร กว้าง
ประมาณ ๕๐ ฟุต ภายในมีห้องน้ำอย่างสาธารณะ
ประมาณ ๒๐๐ คน ห้องนอน และห้องท่องเที่ยว
ด้านนอกจัดแสดงป้ายสื่อความหมาย ของใช้ และ
ภาชนะ ร้านขายของที่ระลึก ซึ่งผลิตและจำหน่าย
โดยชาวบ้านในหมู่บ้านของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย

ป้าลา-บala จากด้านเมืองเบตงสามารถเดินทางโดยเรือไปยังหน่วยพิทักษ์ป้าลาตามอ่างเก็บน้ำเนื่องจากน้ำบางคลอง ที่หน่วยฯ บala มีกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมพรรณไม้และสัตว์ป่าที่มีอยู่อย่างลูกชุม กิจกรรมล่องเรือชมความอุดมสมบูรณ์ของผืนป้าลา สถาบันเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยวอำเภอเบตง โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๐๗๙

ผู้คนหลากหลายและวัฒนธรรมประเพณี

งานนิทรรศการแข่งขันนักเขียนข่าวเสียงภาษาเชียงใหม่

• บรรยายกาศตลาดสดยามเข้า

เด็กความมุสลิมในอาเกอเบด

จังหวัดยะลามีความเป็นมาและการผล
ผลานทางวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตผู้คนที่หลากหลาย
เช่น มีเชื้อสายพื้นเมืองด้วยเชื้อชาติอาคัยเผ่ารวมกัน เช่น
มุสลิม ไทย และจีน โดยในแถบตัวเมืองยะลาจะมาก
ไปด้วยชาวมุสลิม เช่นบ้านดือศาสนาอิสลาม ดังจะพบ
เห็นได้จากบ้านสอดี วิถีชีวิต และอาหารการกิน อันเป็น
กิจวัตรประจำวัน ส่วนที่远离เมืองสุดคุณส่วนใหญ่มี
เชื้อสายจีนจากภูมิภาคว่าງซี เช่นเป็นคนกลุ่มแรกที่
อพยพมาบุกเบิกดินป่าถูกย้ายการในอุ่นภูเบตง
อาหารการกินและประเพณีท้องถิ่นจึงค่อนข้างแตกต่าง
ไปจากจังหวัดทั่วไปในภาคใต้เป็นจุดเด่นของเมือง
ยะลา

งานสมโภหหลักเมืองและงานภาคราชดังข้อดังนี้
ยะลา จัดขึ้นในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๔ มิถุนายน
ของทุกปี บริเวณวงเวียนรอบศาลหลักเมือง ประกอบ
ด้วยงานแห่ไฟฟอยหลักเมืองจำลองงานจราจรเมืองให้
ประชาชนทั่วไปสักการบูชา กิจกรรมและนิทรรศการ
ทางวิชาการและการท่องเที่ยว จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง
การละเล่นพื้นเมืองของภาคใต้ เช่น ลีเกลูก

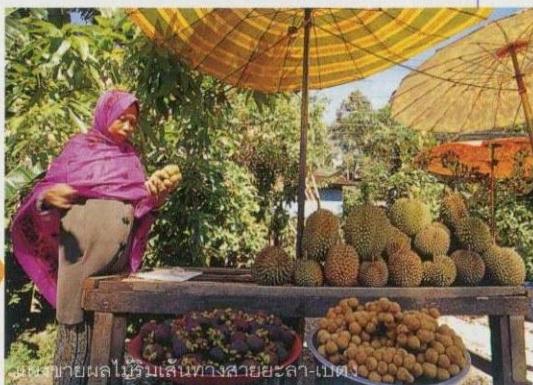

• ภาชนะกรุงเก่าขวาง

ของดีของฝาก

ยะลาได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่ปลูกยางพาราอามที่สุด แห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ นอกจากน้ำยางพาราอามเป็นวัตถุดิบที่ป้อนสู่โรงงานอุตสาหกรรม บัจจุบันมีการดัดแปลงไม้ยางพาราที่มีอยู่อย่างมากมายมาทำเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ เฟอร์นิเจอร์ และสินค้าที่ระลึกภูทธรสวยงาม ซึ่งเป็นที่นิยมและมีจำหน่ายทั่วไป ผลิตภัณฑ์ที่หันอ่อนที่ทำจากเนื้อหินอ่อนสีน้ำพุสวยงาม ผ้าบานดิกกินนั้นเป็นของฝากยอดนิยมอีกอย่างหนึ่ง ด้วยความล้ำยุคและสีสันที่สดใสรสเดดดดา

ส่วนที่อ้ากเบดง ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวชายนั้นขึ้นชื่อในเรื่องอาหารการกิน เช่น ไก่เบดง ซึ่งเป็นไก่สายพันธุ์กว้างใหญ่ที่น้ำมานะจากประเทศไทย นำมาทำเป็นอาหารรสอ่อนได้หลายอย่าง เช่น ไก่ดุน เครื่องยำเจี๊ยบ ไก่ตุ๋นมะนาวดอง ต้มยำไก่ และไก่ต้มราดข้าว ปลาจีน หรือเจ้าชื่อ นำมาทำแกงส้มปลาจีน ปลาจีนทอดกรอบ โดยเฉพาะปลาจีนนึ่งน้ำปลา ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยว กุนเชื้อที่นำมาประกอบเป็นอาหารได้หลายชนิด ผักน้ำ ผักพื้นบ้านของอัมพาเบดง นำมาผัดกับกระดูกหมู เส้นวัวไนปัตต์ แกงจืด ต้มจิ้มน้ำพริก หรือทำแห้งกับไว้กินได้นาน หมีเบดง อาหารขึ้นชื่ออีกอย่างของอัมพาเบดง ด้วยรสชาติอร่อย เนื้อหมีย่าง เมื่อนำไปผัดแล้วสัมผัสรสชาติไม่ถูกง่าย เดาหมายถึงที่ทำจากเนื้อหมูกับเนื้อหมู และส้มไข่กุน ผลไม้ที่มีชื่อของจังหวัดยะลา มีต้นกำเนิดที่อัมพาเบดง ซึ่งกล้วยพันธุ์จากล้านนาเดิมคือ ลักษณะพิเศษคือเปลือกบาง จนสามารถครุ่นเบลอกได้ รสหวานอมเปรี้ยว นำไปคั้นได้น้ำมาก และที่น่าสนใจอีกหนึ่งคือสมุนไพรที่นำมาเข้าเครื่องยาและใช้เป็นเครื่องประดับปูรุ่งใส่ในอาหาร

ร้านจำหน่ายของที่ระลึกในอัมพาเบดง

- ลินธนา ไทรต้าพ์ 0-๗๗-๙๗-๐๗๗๗
- อินเตอร์รังนก รังนกนางแอ่น ไทรต้าพ์ 0-๗๗-๙๗-๐๗๗๗
- พูญเส้งสมุนไพร ไทรต้าพ์ 0-๗๗-๙๗-๐๗๗๗
- เอินกวาง แกร๊ส สมุนไพร ไทรต้าพ์ 0-๗๗-๙๗-๐๗๗๗

ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก

ที่พัก

อำเภอเมืองฯ ชานลี ถนนสีโรส ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๔๑-๔๕๕๗, ๐-๗๓-๒๔๑-๔๓๓๓ โคล่า ถนนคนเดิน ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๒๐ เทพวิมาน ถนนศรีบารุง ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๐๐ ปาร์ควิว ถนนจรัก ๓ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๔๓๓๓ ผ่านพื้น ถนนสีโรส ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๕๕๘, ๐-๗๓-๒๑-๓๖๗๓ แม่ไทร ถนนรัฐวิจิ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๓๙ ยะลาแกรนด์พาเลซ ถนนเฉลิมชัย ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๔๕๗๑-๒ ยะลามายเซ้าร์ ถนนรัชดาเนิน ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๓๖๗๗, ๐-๗๓-๒๑-๓๖๗๗ ศรียะลา ถนนนิยมจรัก ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๕๙ อัน อัน ถนนพิพิธภัต์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๕๖ อัน อัน ถนนสีโรส ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๗๑

อำเภอเบตง แกรนด์วิว ถนนแกรนด์วิลล่า ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๔๑-๔๕๑๐-๖ ศรีเบตง ถนนจริจินดา ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๔๔ เบตง ชี้ี้ พลาซ่า ถนนธรรมวิถี ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๔๔-๓ คาเดี้ย์ ถนนจันทร์ไทร์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๙๖-๙ แฟลกชั้น ถนนสุขยาวงศ์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๗๐ ไทยเบตงดีล ถนนรัตน์นิจิ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๓๖ รีสอร์ท ถนนกุนจูนอง ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๔๑-๔๕๑๐-๒ เบตงเมอร์ลิน ถนนชาวยาลีด ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๒๒๒ เบตงเบตงดีล ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๓๖ เพนท์ เซ้าร์ รีสอร์ท ถนนรัตน์สเดียร์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๕๑ ไนซ์ รีสอร์ท ถนนสุขยาวงศ์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๔๑-๔๕๑๐-๓ พอร์ชูน่า ถนนภัยดีด้าร์ค ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๑๘๐ วิเวอร์ริบันน์ รีสอร์ท เบตง ถนนกุนจูนอง ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๕๐๘ เบตงเบตงดีล ถนนสุดท้าย ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๓๑ ศรีเจริญ ถนนจริจินดา ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๕๓๗ พ้าอันชุ่ง ถนนจันทร์ไทร์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๔๐๓

ร้านอาหาร

อำเภอเมืองฯ ยะลาแคนดี้ ถนนคนเดิน ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๔๑-๔๐๑๑ ฟองเบียร์ ถนนบีทัวบุก็ค ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๔๐๗๙ ราชาชีฟูด ถนนพิพิธภัต์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๓๕๕๙ ตะเกียง ถนนปีด ไทร์ดพ์

๐-๗๓-๒๑-๖๐๓ ครัวบ้านคุณพ่อ ถนนมหาวิหาร ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๔-๔๔๑๓ แม่นดาเริน ถนนจังรักษ์ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๔๖๘๐ โลก ถนนพิชัยภัตี ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๔๓๔ กำปั่น ถนนเพชรเกษม ใกล้หัวหน้าถ้า ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๓๖๘๒

อำเภอเบตง วัดตาการ์ด้าเหยิน ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๐๔๑๒ วัดตาการ์ด้าชี้ี้ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๕๕๙ วัดตาการ์นิชี้ี้ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๔๔๔ ราชาพิพากษาท่องเที่ยว ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๘๕๕ ศุภินดีโภภานา ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๕๕ บัวหลวง ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๐๙๖ ใบหยก ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๖๖ พิรุณ ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๐๓ ตะระคุณ พุ่ง ไทร์ดพ์ ๐-๑๔๗๙-๑๒๔๓ ชาเริฟะท์โภภานา ไทย-อิสลาม ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๖๖ ร้านอาหารแซร์ ไทย-อิสลาม ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๕๕ รีวิวน์ ไทย-อิสลาม ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๗๕๕

ไบเบตงและผักน้ำ อาหารขึ้นชื่อของอำเภอเบตง

หมายเลขอไทร์ดพ์ที่สำคัญ

สถานีตำรวจนูร • ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๒๖๓๖, ๑๗๑ สำนักงานเทศบาลนครยะลา

- ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๔๔๔๔

- โรงพยาบาลยะลา • ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๔๗๑๑-๔

- โรงพยาบาลสีโรส • ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๑-๐๐๑๑-๔

- ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว อำเภอเบตง

- ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๖๗๙

- ด่านตรวจคนเข้าเมือง • ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๖๙๙

- ด่านศุลกากรเบตง • ไทร์ดพ์ ๐-๗๓-๒๓-๐๑๗๗

การเดินทาง

ยะลาอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางรถโดยน้ำ
ประมาณ ๑.๐๘๘ กิโลเมตร ทางรถไฟประ摹น์
๑.๐๕๕ กิโลเมตร การเดินทางที่นิยมคือรถไฟ เพราะ
สะดวกและราคาประหยัด

รถยนต์ จากกรุงเทพฯ มาตามทางหลวง
หมายเลข ๔ ผ่านจังหวัดชุมพรใช้เส้นทางหมายเลข
๔๙ หรือ ๔๖ ผ่านปากน้ำเทพฯ ลึกล้ำแยกดอนยาง
เดิมว่าข้ามเข้าสู่จังหวัดยะลา

รถโดยสารประจำทาง จากสถานีขนส่งสายใต้
(ใหม่) มีรถโดยสารประจำทางไปยะลาทุกวัน นั่นเวลา
เดินทางประมาณ ๑๙ ชั่วโมง รถบัสจากชั้น ๑
ตีโโคพี ๒๕ ที่นั่ง มีเที่ยวเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา
ค่าโดยสาร ๒๙๕ บาท โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๗๔-๑๒๐๐
รถบัสจากชั้น ๑ (๑) มีเที่ยวเวลา ๑๙.๓๐, ๑๙.๐๐
นาฬิกา ค่าโดยสาร ๔๕๕ บาท บริษัทไทยดินรอด
จังหวัดยะลา โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๒๐๐

รถไฟ มีรถไฟจากสถานีหัวลำโพงไปยะลา
ทุกวัน รถเร็ว กรุงเทพฯ-สุไหงโกล-ลาก มีเที่ยวเวลา
๑๒.๓๐ นาฬิกา กรุงเทพฯ-ยะลา เที่ยวเวลา ๑๔.๕๐
นาฬิกา รถด่วนพิเศษ (หักไขมัน) กรุงเทพฯ-สุไหงโกล-ลาก
เที่ยวเวลา ๑๔.๓๓ นาฬิกา ด่วนพิเศษ (ดีเซลร่าง)
กรุงเทพฯ-ยะลา เที่ยวเวลา ๒๒.๕๐ นาฬิกา โทรศัพท์
๐-๒๔๗๗๔-๗๐๑๐, ๐-๒๔๗๗๔-๗๐๑๐ เที่ยวกลับ รถเร็ว
สุไหงโกล-ลาก-กรุงเทพฯ เที่ยวเวลา ๑๒.๕๗ นาฬิกา
ยะลา-กรุงเทพฯ เที่ยวเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา ด่วนพิเศษ
(หักไขมัน) สุไหงโกล-ลาก-กรุงเทพฯ เที่ยวเวลา ๑๕.๕๐
นาฬิกา สถานีรถไฟยะลา โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๒๐๗

เครื่องบิน บริษัทการบินไทย จำกัด
(มหาชน) มีเที่ยวบินกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ทุกวัน
มีเที่ยวเวลา ๑๐.๐๕, ๑๒.๒๐, ๑๕.๔๕, ๑๘.๑๕,
๒๐.๑๕, ๒๒.๑๕ นาฬิกา จากหาดใหญ่มีรถโดยสาร
ประจำทาง รถดับเบิลยูบีอากาศ และรถแท็กซี่ไปยะลา
ตลอดวัน โทรศัพท์ ๐-๒๔๔-๐๐๖๐ สำนักงานหาดใหญ่
โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๓๗๓๐ หรือ จก. สายสุกลา
รีพิทเทอร์ ยะลา โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๑-๔๕๕๔,
๐-๗๓-๒๑-๕๕๗๐

ร้านค้าปลีกดาวซี ตานาเบดจ์

การเดินทางในภาคอุบลฯ

รถตู้ไปหาดใหญ่ โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๒๐๔

รถตู้ไปยะลา โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๒๒๐

แท็กซี่ไปยะลา โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๒๖๖,

๐-๗๓-๒๖๓-๐๔๔๔, ๐-๗๓-๒๖๓-๐๕๖๐

รถบัสไปกรุงเทพฯ โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๔๖๔

รถบัสไปยะลา โทรศัพท์ ๐-๗๓-๒๖๓-๑๒๖๖

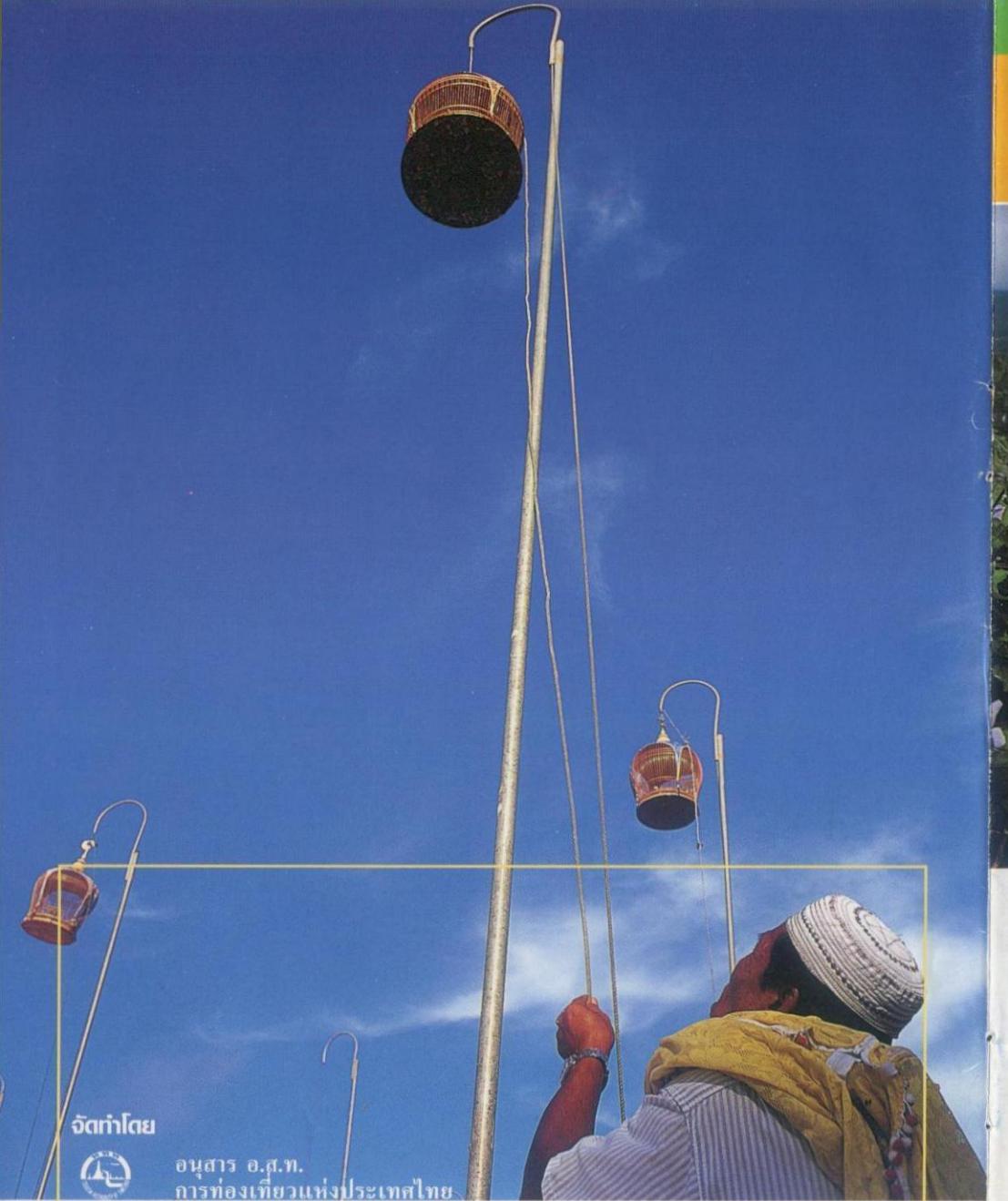
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง)

๑๐๒/๓ หมู่ ๒ ถนนราษฎร์వิวัฒนา ตำบลคลองเหนือ
อำเภอเมืองฯ จังหวัดนราธิวาส ๘๘๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๗๓-๔๑-๑๑๔๔ โทรสาร ๐-๗๓-๔๒-๒๔๐๐

พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

อัลต่าโดย

อนุสรณ์ อ.ส.ท.
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เบ ๑๐๒ อาคารເສດຖະກິດ ດັນນັກ ພັນຍາ ອັດຕະໂ

ເຊົາກ້າວຍ້າວາງ ກຽມເກພາ ອັດຕະໂ

ໂກຮ້ອງທີ່ 0-๒๖๗๔-๑๒๑๒ ຕົວ ๒๐๐๑

ໂກຮ້ອງສາງ 0-๒๖๗๔-๑๔๓๗

ທະນາຄ ຈຳນວນ...ຈຳນວນກາພແລະເຮັດວຽງຂ້ອນຸດ

ພ.ສ. ໃຈຕັດຕັດ